

Szövetkezés

Felelős szerkesztő:
Fekete György

rendkívüli kiadása

Megjelenik
16.000 példányban

A pártoskodás

nem valami dicséretreméltó erény, sőt legtöbb esetben károsan befolyásolja a közügyek helyes vezetését. Sajnos találunk egyes községek, hol évtizedekre visszamenőleg mindig erős pártharc dult, ami szembeállította egymással a község békés polgárait és sok helyen odáig fajult a dolog, hogy egyes családok szinte hagyomány-szerűen ellenségekké váltak.

Ez a célnélküli pártoskodás, ez az okatlan viszálykodás könnyörlelően rányomta a szegény-bélyegét a község közéletére. Ilyen helyen hiába keressük a haladásnak, a gyarapodásnak, a szellemi élet virágzásának a legkisebb jeleit is, mert az örökös, végnélküli pártharc, minden erőt felemészti.

Ilyen helyeken egyenlenség dül az egyház kebelében, mert — a kurátor nem az én emberem. Az egyik csoport azért nem jár a szövetkezetbe vásárolni, mert az ök emberüket kiválasztották a vezetőség tagjai sorából. A gazdakört azért nem lehet megalakítani, mert több az elnökjelöltek száma, mint akik vállalnák az önzetlen munkát. Mindenki arra törekszik, hogy a közös ügyek, közös érdekek a közös ügyek, közös érdekek fölé helyezze s ezért nem lehet előhaladás, fejlődés, megértés.

A megértő, együttes munka szelleme kell áhassa mindenütt a mi szövetkezeteink tagjainak a magatartását, ha továbbfejlődést akarunk. Félre kell tenni az egyéni hiúságot, a vélt sérelmeket. A szövetkezet nem lehet pártoskodásnak,

családi viszálykodásoknak az ütköző pontja. Nem szabad és nem lehet a szövetkezetnek hátat fordítani azért, mert valakinek, az új ügyvezető, vagy a boltkezelő személye nem tetszik.

Nagy bűn a szövetkezet életébe személyi kérdéseket csempészni, mert ez kíméletlenül megbosszulja magát az intézmény visszamaradásában, amelynek pedig évről-

évre fejlődnie kellene. Fejlődés, haladás pedig ott van, ahol a szövetkezeti tagok egy pillanatra sem tévesztik szem elől a szövetkezet nemes céljait. A szövetkezeti hűséget sohasem lehet az igazgatók, vagy az ügyvezető és a boltkezelő személyéhez kötni, mert az értünk, a tagokért van s ragaszkodásunkkal egyedül saját érdekeinket szolgáljuk.

A gazdaifjuság a szövetkezetekről.

Clapunk egyik megelőző számában ismertettük a Bethlen Gazdasági Iskola tanulóinak gazdasági vonatkozású tanácsait, írásait. Ezúttal a szövetkezetek előnyeiről szóló megnyilatkozásait közöljük, melyek egyrésze, már a Református Ifjuság c. folyóiratban megjelent.

Nagy Elek I. éves tanuló: „A gazdasági életre a szövetkezetnek kiható fontossága közismert, mindennapi dolog. Rengeteg példát lehetne felhozni a szövetkezet rendkívül hasznos voltáról Csak összeálljon legalább tíz ember, összeadják pénzüket és vegyenek belőle egy gépet, műtrágyát, vagy egy állatbiztosítási alaphoz társuljanak, vagy bármely égetően fontos háztartási és gazdasági cikk közös beszerzéséhez járuljanak hozzá, ami egynek nem, de társulva könnyen megvalósítható“.

Fekete Lajos, szintén első éves, a „Barázda„ Iskolaszövetkezet eredményes működéséről számol be, mely meglepően szép eredménnyel dolgozott s így három szegénysorsos tanulóknak 2000 lej segélyt juttatott. Beszámolóját ezzel végzi: „A leírottak után példát vehetne bármely község, hogy szövetkezetet alakítson és annak jövedelméből egy vetőgépet, tárcsát, vagy bármilyen eszközt vásároljon, mely a falu gazdasági fejlődését segítené elő,

Nekünk, gazdáknak nagyon fontos tudnunk, hogy összetartó munkával és szövetkezetbe való tömörülés által vethetjük meg csak a magunk jobb jövőjének az alapját“.

Dezméri Sándor II. éves gazdász írja: „A tejtermelés fokozása szintén fontos, mert majdnem minden faluban létesülnek tejszövetkezetek, ahol a szöv. nagyon jól értékesítheti a tejet és így a gazda pénzhez jut“.

Simon András I. éves ezzel bucsuztatta a bucsuvacsorán másodéves iskolatársait: „Kint az életben álljatok a szövetkezetek mellé, mert ezek a mi gazdasági alakulataink, melyek kévébe kötik a buzaszemeket és nekünk tartják meg a mi verejtékes munkánk gyümölcseit, hogy itt ott szét ne hullassuk, el ne vesztegessük, hanem fordítsuk saját előhaladásunkra.“

A mai gazdaifjuság tisztán látja a szövetkezeti szervezkedés rendkívüli fontosságát és a gazdatársadalom feladatait, kötelelességeit a saját szövetkezetével szemben.

Csak előre a megkezdett úton, mert szövetkezeti mozgalmunk csak a gazdatársadalom megértése és összefogása után válhatik teljessé.

„A gazdatársadalom boldogulása, szövetkezeti szervezetségétől függ!“

Hangya-borecet.

Kedves Háziasszony!

Felhívjuk szíves figyelmét, hogy a *Hangya-Szövetkezetek Központja* a *szövetkezeti háztartások részére külön, kellemes ízű, természetes borból előállított Hangya-borecetet készített, mely a mi fogyasztási szövetkezetünkben is beszerezhető.*

Tudjuk azt, hogy az ecet nélkülözhetetlen élelmicikk minden egyes háztartásban. Ezért a Hangya-Szövetkezetek Központjának különös gondja volt arra, hogy külön, jóminőségű tiszta borból készült Hangya-borecetet hozzon forgalomba.

A Hangya-borecet 1 literes és 1/2 literes dugaszolt üvegekben kapható, 6 és 9 hydrát erősségben. A szövetkezet az üvegeket visszaveszi, vagy visszacsereéli.

Kedves Háziasszony! Legközelebbi alkalomkor feltétlenül *Hangya-borecetet vásároljon a szövetkezetben* s győződjék meg személyesen a Hangya-borecet kiváló minőségéről.

Aki háztartásában Hangya-borecetet használ, családja egészségét szolgálja!

A Szövetkezet Igazgatósága.

Szőlősgazdák figyelmébe.

98%-os rézgalic a Hangya szövetkezetben.

Felhívjuk szövetkezeteink szőlősgazda tagjainak a figyelmét, hogy a *Hangya fogyasztási szövetkezet a legolcsóbb napi áron látja el tagjait rézgaliccal és raffiával.* Különösen abban az esetben biztosíthat előnyös rézgalic árat a szövetkezet, ha a szőlősgazdák előre *előjegyeztetik évi szükségletüket,* mivel nagyobb tömegű rendeléseknél a Hangya-központ olcsóbb árat tud biztosítani a szövetkezetnek.

Siessen tehát minden szőlősgazda és évi rézgalic szükségletét és rendelését a fogyasztási szövetkezetben mielőbb jegeztesse elő. *A Hangya szövetkezetek az idén is elismert Phönix-gyártmányu, továbbá kitűnő Zlatnai 98%-os rézgalicot hoznak forgalomba.* A gazdaközönség tehát — mint a múltban — nem fog csalódni a szövetkezeti rézgalicban, mert silány minőségű árut nem árusítanak. Amellett biztosítjuk szövetkezeti tagjainkat és vásárlóinkat a *pontos mérésről* is, ami egyik nagy előnye a szövetkezeti vásárlásnak.

RÖVID HIREK A NAGYVILÁGBÓL.

Az *Angol* király koronázási előkészületei lázas tempóban folynak. Romániát Mihály nagyvajda fogja a koronázási ünnepségeken képviselni. A koronázás alkalmával rendezendő tengeri díszfelvonuláson 17 állam egy-egy hadihajója vesz részt. *Afrika* 130 millió lakossága 700 nyelvet beszél, nem számítva a különféle nyelvjárásokat. — Egy kimutatás szerint Európában 466, Amerikában 700 *rádió leadóállomás* működik. A felvevő készülékek száma 50 millió, melynek alapján a hallgatók számát, mintegy 200 millióra lehet becsülni. — *Párisban* a versenylovakra jövőben aluminium patkót vernek, mert a 60 gramos aluminium patkó súlya csak egy-egyedet teszi ki a vaspatkónak. — *A párisi világkiállítást* május 17-én nyitják meg. — *Harry Baur* az ismert francia filmszínész egy filmen való szerepléséért 4 millió lejnek megfelelő összeget kap. Egy évben 24 millió lejt keres. — *Csehszlovákiában* is 25%-al emelkedtek a bőr árak, ugyancsak a fém és építkezési anyagok ára is emelkedett. Ott most kerül végrehajtásra az az 1935. évben hozott törvény, mely szerint minden polgár köteles gázálcot beszerezni. Egy gázálc ára 120 csehszlovák korona, a mi pénzünkben több, mint 700 lej.

Ne vásároljunk hitelbe!

A hitel adósságba viszi családjunkat és a szövetkezet fejlődését megakadályozza!

— A román ünnepekre szóló féláru vasuti kedvezmény április 30-ika, azaz: péntek éjféltől—május 5-ig, tehát szerdán éjfélig tart. Az ez idő alatt utazóknak csupán féljegyet kell váltaniok. A gyorsvonati pótjegyet azonban egészében meg kell fizetni, ugyancsak a Rapid-vonatok „tiket“-jét is. A kedvezmény az utolsó napon csak akkor érvényes, ha az utasok szerdán éjféltől szállnak vonatra.

Ujabb forgalmi adók. A kormány e hónap elején bizonyos árucikkekre újabb fogyasztási illetéket, illetve forgalmi adót vetett ki, ami természetesen egyes árucikkek árának emelkedését idézte elő. Ujabb fogyasztási illetéket róttak ki a kávéra, gyapotfonalra, a bőr és talpárúakra továbbá az összes vasárúkra, melyek ennek következtében természetesen megdrágultak. A t. Vásárlóközönség szíveskedjék tudomásul venni az újabb fogyasztási illetékek bevezetését és az árak emelkedéséért ne okolja se a szövetkezetet, sem pedig a bolikezelőt, mert az újabb illetékeket a kormány országos érdekből vezette be.

A baka.

Kemény ütközet után hosszú menet következett. A bakák kivoltak fáradva. Egy izzadó baka végigtörli a homlokát és kitör belőle a keserűség:

— Hej, ha még egyszer születnék, tudom mi lennék!

— Mi lennél? — kérdi a másik.

— Vagy huszár, vagy autós — vágja ki keményen.

— Hát hiszen az autó is beleakad a sárba — véli a másik.

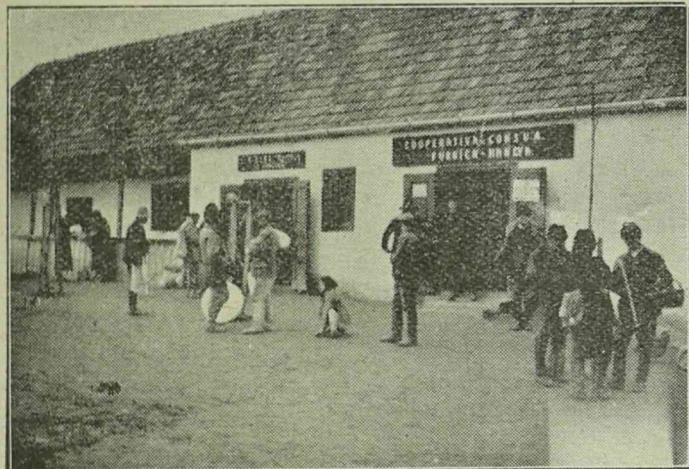
— Akkor is a baka huzza ki!

MIÉRT VÁSÁROLJUNK A SZÖVETKEZETÜNKBEN?!

1. ezzel saját boltunkat erősítjük,
2. ott mindig jóminőségű árut kapunk,
3. a szövetkezetben igazságos árat szabnak,
4. az árut pontosan, tisztán kimérik,
5. a szövetkezetben előzékenyen kiszolgálják,
6. a felesleget a közös szövetkezeti gyűjtőperselyben megtakarítjuk!

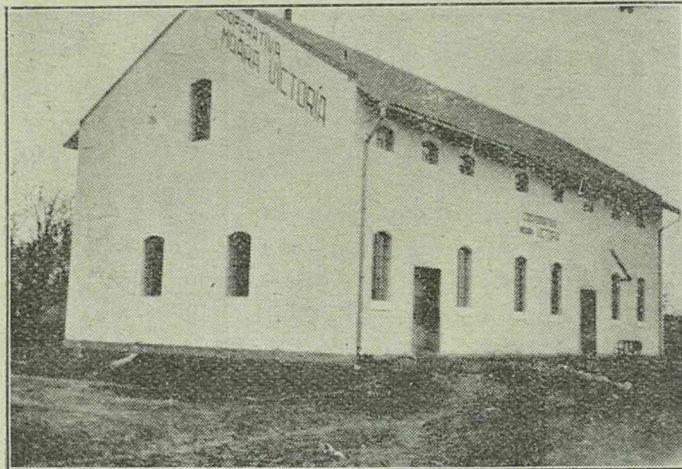
Ezért vásároljon minden gondos családapa és takarékos háziasszony a saját szövetkezetében!

SZÖVETKEZETI KÉPES HIRADÓ.

A Nuszfäläu-i Hangya fogyasztási szövetkezet.

Fenti képünk a Szilágyságban fekvő Nuszfäläu-i Hangya-szövetkezet saját házát mutatja be. A szövetkezetet a község lakossága 1909-ben alakította meg. Ma 180 család tartozik tagjai sorába. A közel 30 éves multra visszalétkelő szövetkezet fennállása óta a község árszabályozó boltja volt. Üzletrésztőkéje és tartalékalapja meghaladja a 160.000 lejt. (Horváthy L. felv.)

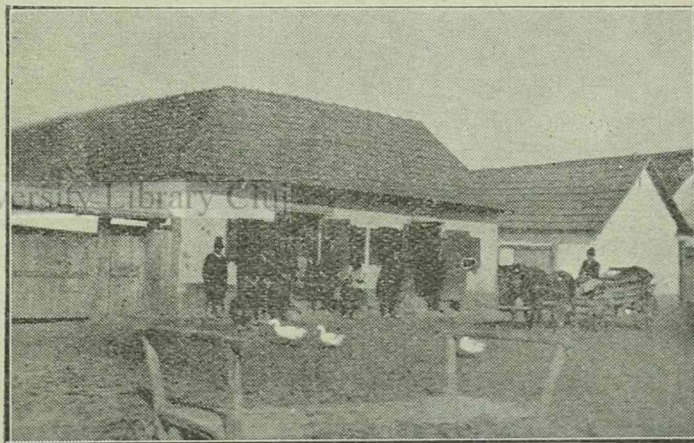
Szövetkezeti malom a szilágysági Nászfäläu-ban.

Nemrég fejezték be Nuszfäläu-ban az új szövetkezeti malom építését, amelynek előnyeit nemcsak a község gazdái, hanem az egész vidék gazdaközönsége élvezi. A pontos méréssel és kifogástalan őrleményeivel megnyerte az egész vidék gazdáinak a bizalmát. (Horváthy L. felv.)

A Santäul-Marei öntudatos szövetkezők tábora.

A hűséges szövetkezeti tagok tábora a szövetkezet saját háza előtt. A község 780 lakosából 117 család a szövetkezet kötelékébe tartozik, tehát majdnem mindenki szoros kapcsolatban áll a fogyasztási szövetkezettel. A szövetkezet múltévi forgalma közel félmillió lejt volt. Most azon dolgoznak, hogy alapot gyűjtsenek egy szövetkezeti céslőgép vásárlására. (Keresztlessy L. felv.)

A Sititelec-i fogyasztási szövetkezet épülete.

A község lakói 1910-ben létesítették a fogyasztási szövetkezetet, melynek most a község központjában saját háza van. A szövetkezeti tagok hűsége biztosítja a szövetkezet továbbfejlődését. (Major J. felv.)

A Hangya-szövetkezet Vezetősége Santäul Mare-n.

Képünkön a Bihar-megyei Santäul Mare község fogyasztási szövetkezet tevékeny igazgatóságát és felügyelőbizottságát mutatjuk be. (Keresztlessy L. felv.)

A Mádáraş-i fogyasztási szövetkezet Vezetősége.

A fogyasztási szövetkezet Vezetősége Mádáraş-on (Bihar-megye) nagy tevékenységet fejt a szövetkezet fejlesztése érdekében. Az 1910-ben alakult szövetkezetnek saját háza van üzletrésztőkéje és tartalékalapja meghaladja a 104.000 lejt. (Major J. felv.)

G A Z D A S Á G

Állataink zöldtakarmányozása.

Legtöbb községben már kihajtották a legelőre az állatokat, sőt az otthonmaradtak is legtöbbszörre zöldtakarmányt kapnak, mihelyt a lucerna annyira nő.

A gazda nagyon ovatosan térjen rá állatainak a zöld-takarmányozására, mert ha nem vigyáz, állatai feltétlenül gyomorrontást kapnak.

A fiatal zsenge fűben aránylag sok a fehérje, de viszont nem sok benne a táplálóanyag és tulkevés benne az emészthetetlen növényi rost (baleszt.) Holott ahhoz, hogy a marha belei rendszeresen működhesse, szükséges, hogy legyen a takarmányában egy bizonyos mennyiségű rostszerű táplálék. Ezt a marha maga is ösztönszerűen megkivánja. Észre is lehet venni tavasszal, amikor még zsenge a fű, hogy a legelőre járó marha keresi a szalmát, a száraz takarmányt s mohón falja, ha megtalálja. Ha azonban ilyesmire nem juthat és csak a zsenge füre magára marad, akkor ezzel igazán sohasem lakik jól és tul so-

kat eszik belőle, aminek az a következménye, hogy hasmenést kap, sőt komolyan bele is betegedhet.

A gazda tehát a legeltetés első idejében az állatoknak este és reggel adjon egy kevés tavaszi szalmát, vagy szénát, hogy a rostban szegény zsenge fű ez által kiegyenlítést nyerjen.

A koratavasszal kaszált lucernára, zöldfüre ugyanez áll, mint a zsenge legelőre. Csak szalmával rázva adhatjuk istállótartott állatainknak. Ne kaszáljuk vizesen, vagy harmatosan. Hazaszállítva a csürbe, vagy szin alatt terítsük szét, hogy ne melegedjék össze, mert így fülledt szagot nem kaphat.

A jó gazdának azért kell rendkívül nagy gondot fordítania állatai koratavaszi takarmányozására, mert a zöld-takarmányra való áttérés, ha nem vigyáz, súlyos természetű hasmenést okozhat állatainál s a betegség állatainak értékében súlyos veszteséget okozhat.

Nemsokára megérkeznek a Hangya-kaszák.

A kaszálási idény megkezdése előtt már minden szövetkezetünkhöz megérkeznek a jóhírű Hangya-kaszák. Gazdatagjaink várjanak egész nyugodtan s ne vásároljanak ismeretlen gyártmányú kaszákat, mert a közkedvelt Hangya-kaszát az idén is idejében megvásárolhatják saját szövetkezetükben.

Kapafélék a szövetkezetben.

A tavaszi kapálás rövidesen megkezdődik. A Hangya-központ és a körzeti Áruaktárak idejében gondoskodtak arról, hogy a szövetkezetek jóminőségű, azon a vidéken használatos kapákkal lássák el a gazdaközöniséget. Szövetkezetek tagjai tehát forduljanak teljes bizalommal kapavásárlásukkal a saját szövetkezetükhez, mert onnan feltétlenül napi áron szerezhetik be szükségletüket. A szövetkezetben csak erős vasból kovácsolt, kiváló gyártmányú kapákat hozunk forgalomba, a szövetkezeti áru tehát nem tévesztendő össze az olcsón hirdetett piaci áruval, amely már az első év letelte után hasznavehetetlenné válik.

A kapa vásárlásnál mindig tekintetbe kell venni a kapának nemcsak a nagyságát, hanem a súlyát is, valamint a gyártási módját. Ezeket összevetve, a szövetkezetben forgalomba kerülő kapákat bárki bizalommal vásárolhatja.

Gazdasági helyzeljelentés.

Az utóbbi napok esőzései kedvezően befolyásolták az ország vetésterületeit. Azokon a sik területeken azonban, ahol esőzés nem volt, különösen a tengeri után vetett őszi buza nagyon érzi az eső hiányát és sárgulni kezdett. Éjjeli fagyok az egész ország területén előfordultak, azonban jelentősebb kárt sem a növényzetben, sem pedig a gyümölcsösben, szőlőben nem tettek.

A vetések állapota országszerte kielégítő. A korai tavaszi vetések is jól mutatnak, a kukorica vetése befejezéshez közeledik. A szőlőmunkálatok is zavartalanul haladnak.

Az állategészségügyi viszonyok szintén kielégítőek, ott pedig, ahol sertés pestis, vagy lépfene lépett fel, ott az állategészségügyi hatóságok erélyesen közbeléptek a járványok megakadályozására.

A brailai gabonatőzsde márciusi forgalma.

A brailai kereskedelmi kamara most tette közzé az ottani gabonatőzsde március havi forgalmi adatait, mely szerint a tőzsdén 6590 vagon terményt, 293 millió lej értékben adtak el. Ebből buza 4644 vagon, 237.773.000 lej értékben. Egy vagon búzát átlag 51.200 lejért adtak el a tőzsdén, vagyis egy mázsa búzának az ára 512 lej volt. Ha figyelembe vesszük a piaci árakat, a terménykereskedők kétségtelenül megtalálták számításukat.

Buza után mennyiségileg a kukorica következik. 1009 vagon kukoricát 27 millió 672 ezer lejért értékesítettek. Tehát egy vagon tengeri átlag 27.425 lejért cserélt gazdát, vagyis egy mázsa tengeri 274 lej volt. Továbbá gazdát cserélt 338 vagon árpa átlag 34.100 lej értékben, míg a zabért vagononként 28.000 lejt adtak. Rozsból 231 vagon eladás történt, 44.700 lejes átlagos eladási áron.

Gazdasági tanulmányi kirándulás kisgazdák részére. A Transilvániai Gazdasági Egylet tervbevette, hogy megfelelő számú jelentkező esetén, ez év tavaszán a kisgazdák, valamint az egyesület által rendezett téli gazdasági tanfolyamok hallgatói részére tanulmányi kirándulást rendez országgrészünk fejlettebb mezőgazdasági vidékeire. A kirándulást június hó első felében fogja megrendezni az egyesület. Amint a kirándulás részletes tervzetét véglegesen megállapítja az egyesület, mindjárt közölni fogja az érdekeltekkel. Jelentkezéseket elfogad az E. G. E. (Cluj, Str. Andrei Mureşan 10.) központi irodája.

Megérkeztek

a Wolf-féle kerti és gazdasági eszközök az összes „Hangya” Áruaktárakhoz. A szövetkezetben mielőbb adja fel megrendelését!

Háziasszonyok öröme

a

Hangya-borecet

Kellemes ízű, 6 és 9 hydrát erősségben, dugaszolt üvegekben kapható minden Hangya-szövetkezetben.